

Museologia eta Museografia

HIZTEGIA

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2016

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzaren
Bibliotekak sarearen katalogoa aurki daiteke:

<http://www.bibliotekak.euskadi.net/WebOpac>

Argitaraldia: I.a, 2016ko xxxx

Ale-kopurua: 1.500 ale

© argitaraldi honena: Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra

Argitaratzalea: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Internet: <http://www.euskara.euskadi.eus/euskalterm>

Azala: Concetta Probanza

Inprimaketa: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ISBN: XXXXXXXXXXXXXXXXX

Lege gordailua: XXXXXXXXXX

HITZAURREA

Euskararen Aholku Batzordearen Terminologia Batzordeak onartutako hiztegia duzu hau. Hortaz, Batzordeak gomendatu egiten du hiztegi honetako terminologia erabiltzea.

Izan ere, Terminologia Batzordeari dagokio, besteak beste, terminologia-alorrean dauden lehentasunak finkatzea, lan-proposamenak egitea, terminologia-lanerako irizpideak ezartzeara, termino lehiakideen arteko lehentasunak jartza ponderazio-markak finkatuz, eta terminoen erabilera onestea eta gomendatzea. Terminologia Batzordeak urteko jarduketa-planetan jasotzen ditu horiek guztiak.

Hiztegi hau, Terminologia Batzordeak onartutako gainerako hiztegiak bezala, EUSKALTERM Euskal Terminologia Banku Publikoa (www.euskara.euskadi.eus/euskalterm) dago integratuta.

EUSKALTERM erabilera publikoko bankua da, Eusko Jaurlaritzak bideratu eta sustatu nahi duen terminologiaren produkzioaren, kudeaketaren eta hedapenaren muina. Banku hori metodologia eta irizpide jakin batzuen arabera eguneratu eta elikatzen da, betiere Terminologia Batzordeak onartutako jarduketa-planei jarraituz. Beraz, EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa

etengabe elikatzen eta zabaltzen ari gara Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzatik IVAPekin lankidetzan, euskal terminologiaren normalizazioari eta zabalkundeari ekin eta eusteko.

Garaiaren arabera, gizartea aldatzen den neurrian, hizkuntzak ere aldatzen dira, bizirik badaude, behar beriei erantzuteko. Ondorioz, hizkuntza baten modernizatzearen eta eguneratzearen prozesua ez da inoiz amaitzen. Horregatik, hizkuntzaren altxor lexikoa eta terminologikoa etengabe elikatu behar dira, hizkuntza bera normalizatzeko, batetik, eta erabiltzaileen premiei erantzuteko, bestetik.

Honakoa, hiztegiak jorratzen duen eremuko erabiltzaileen oinarrizko premiak asetzeko baliagarri izatea nahi genuke, baita gure hizkuntzaren normalizazioaren eta eguneratzearren bidean urrats garrantzitsua izatea ere. Hiztegi hau eta honekin batera argitaratzen ditugun guztiak eguneroko jardunean erabiltzera animatzen zaituztegu, euskaldunok hizkuntza gero eta aberatsagoa izan dezagun.

Vitoria-Gasteiz, 2015eko martxoaren 17a

PATXI BAZTARRIKA GALPASORO
Hizkuntza Politikarako sailburuordea

HIZTEGIARI BURUZKO ARGIBIDEAK

Hiztegi hau UZEI Terminologia eta Lexikografia Zentroak egin du EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa (www.euskara.euskadi.eus/euskalterm) eguneratzeko eta elikatzeko entitate horrek Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzarekin (HPS) izenpetutako kontratuaren barruan. Kontratua HPSk eta IVAPek finantzatu dute, bi erakunde horiek sinatutako hitzarmenaren bidez.

EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa da Terminologia Batzordeak¹ finkatutako terminologia-lana zabaltzeko ardatza. Aldi berean esan behar da Terminologia Batzordeak onartutako jarduketa-planen barruan ezarritako lehentasunen arabera eguneratzzen dela Terminologia Banku Publikoa. Euskararen Aholku Batzordeko Terminologia-batzorde atal bereziak euskarazko terminologia-lanerako finkatu zuen metodologiari jarraituta, hiztegi hau, lehenengo, hizkuntzalariez eta eremuko aditurez osatutako batzorde teknikoak aztertu eta landu zuen, Terminologia Batzordeari behin betiko proposamena luzatzeko. Normalizazio-prozesuaren azken urratsa Terminologia Batzordeak onartzea izan da. Beraz, hemen duzue eremu honetako terminologiaren erabiltzaileei **Terminologia Batzordeak gomendatzen dien terminología**.

¹ 176/2007 DEKRETUA, urriaren 16koa, Euskararen Aholku Batzordeari buruzkoa.

Hiztegian erabilitako ponderazio-markak:

- (4) Termino normalizatua / gomendatua
- (3) Termino onartua (baina ez lehenetsia, beste bat gomendatzen delako)

Hiztegian erabilitako laburzapenak:

eu euskara

es español

fr français

en English

Sin. sinonimoa

Ik. ikus

NORMALIZAZIOA

BATZORDE TEKNIKOA

Jaione Aramendi (IVAP)

Xabier Kerexeta (KALEGOI)

Unai Cuevas (Eusko Jaurlaritza)

Begoña Arrate (UZEI)

Koordinatzailea: **Jone Agirregoikoa**

(Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza)

TERMINOLOGIA BATZORDEA

Patxi Baztarrika Galparsoro, Hizkuntza Politikarako

sailburuordea, batzorde-ataleko lehendakaria

Eneko Oregi Goñi, IVAPeko zuzendariordea, batzorde-ataleko
lehendakariordea

Jorge Giménez Bech, EABko eta batzorde-ataleko idazkaria

Araceli Díaz de Lezana Fernández de Gamarra, Hizkuntza
Politikarako Sailburuordetzako ordezkaria

Maite Imaz Leunda, IVAPeko ordezkaria

Andoni Sagarna Izagirre, Euskaltzaindiaren ordezkaria

Iker Etxebeste Zubizarreta, Unibertsitate Zerbitzuaren Euskal
Ikastetxeko (UZEI) ordezkaria

Xabier Alberdi Larizgoitia, Euskal Herriko Unibertsitateko
Euskara Institutuko ordezkaria

Ibon Olaziregi Salaberria, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa
Sailaren Euskara Zerbitzuaren ordezkaria

Mertxe Olaizola Maiz, aditua

Joseba Erkizia Itoitz, aditua

Asier Larrinaga Larrazabal, aditua

Miel Loinaz Beristain, aditua

Alberto Atxabal Rada, aditua

Alfontso Mujika Etxeberria, aditua

UZEI-REN LANKIDE IZAN DIREN ADITUAK

Edorta Kortadi. Deustuko Unibertsitatea

Socorro Romano. Donostiako Untzi Museoa

EREMU-ZUHAITZA

- 1 Kontzeptu orokorrak**
- 2 Museoen administrazioa**
 - 2.1 Museoen administrazioa: eraikina
 - 2.2 Museoen administrazioa: langileak eta organigrama
 - 2.3 Museoen administrazioa: museo-motak
 - 2.4 Museoen administrazioa: segurtasuna
- 3 Bildumen kudeaketa**
- 4 Zabalkundea**
- 5 Erakusketa**
- 6 Kontserbazioa**

AURKIBIDEA

Bokabularioa sailka

1. KONTZEPTU OROKORRAK	14
2. MUSEOEN ADMINISTRAZIOA.....	15
2.1. Museoen administrazioa: eraikina	15
2.2. Museoen administrazioa: langileak eta organigrama	16
2.3. Museoen administrazioa: museo-motak ..	18
2.4. Museoen administrazioa: segurtasuna	19
3. BILDUMEN KUDEAKETA	20
4. ZABALKUNDEA.....	28
5. ERAKUSKETA.....	29
6. KONTSERBAZIOA.....	31
 Euskarazko aurkibidea	 33
 Gaztelaniazko aurkibidea	 39
 Frantseseko aurkibidea	 45
 Ingelesezko aurkibidea	 51
 Erreferentzia bibliografikoak.....	 57

BOKABULARIOA SAILKA

I. KONTZEPTU OROKORRAK

diskurtso objektual

Ik. objektu-diskurtso

1

espografia (4)

Erakusketei dagozkien erakusteko tekniken eta praktiken multzoa.

es expografía

fr expographie

en expography

2

eszenografia (4)

es escenografía

fr scénographie

en scenography

3

museo (4)

Kulturaren ikuspegitik interesgarriak diren objektuak bildumatan gorde, kontserbatu, ikertu eta jendaurrean erakusgai jartzen diren lekua.

es museo

fr musée

en museum

4

museografia (4)

Museoi eta museoko piezei dagozkien tekniken eta praktiken multzoa.

es museografía

fr muséographie

en museography

5

museología (4)

Museoi buruzko zientzia, haien historia eta gizartean duten eragina, batetik, eta kontserbazio- eta katalogazio-teknikak, bestetik, aztertzen dituena.

es museología

fr muséologie

en museology

6

museología berri (4)

es nueva museología

fr nouvelle muséologie

en new museology

7

objektu-diskurtso (4)

Sin. diskurtso objektual (4)

Objektu errealak erabiliz, berreginez edo haien esanahi berri bat emanez eraikitzen den diskurtsoa.

es discurso objetual

fr discours objectuel

en object speech

2. MUSEOEN ADMINISTRAZIOA

2.1. Museoen administrazioa: eraikina

argazkitegi

Ik. fototeca

8

biltegi (4)

Sin. erreserba-gela (4)

es almacén; sala de reserva

fr réserve

en store-room

9

diapoteka (4)

Diapositibak biltzen, kontserbatzen eta mailegutan ematen diren lekuia.

es diapoteca

fr diathèque; diapothèque

en slide library

10

dokumentazio-zentro (4)

es centro de documentación

fr centre de documentation

en documentation centre

erakusgune

Ik. erakusketa-espazio

11

erakusketa-espazio (4)

Sin. erakusgune (4)

es espacio expositivo

fr espace d'exposition

en exhibition space

12

erakustareto (4)

es sala de exposición

fr salle d'exposition

en exhibition hall; exhibition room

erreserba-gela

Ik. biltegi

13

film-bilduma (4)

es cinemateca; filmoteca

fr cinémathèque

en film library

14

fonoteka (4)

1. Edozein euskarrian grabatutako soinu-dokumentua biltzen, kontserbatzen eta erakusten diren lekuia. 2. Grabatutako soinu-dokumentuen bilduma.

es fonoteca

fr phonothèque

en phonograph records library

15

fototeka (4)

Sin. argazkitegi (4)

1. Argazkiak biltzen, kontserbatzen eta erakusten diren lekuia.

2. Argazki-bilduma.

es fototeca

fr photothèque

en photographic library; photo library

16

fumigazio-gela (4)

Museoko piezak gas bidez desinfektatzeko gela.

es cámara de fumigación

fr chambre de fumigation

en fumigation chamber

17

mediateka (4)

1. Edozein euskarritan dauden dokumentua (esaterako, inprimatutakoak edo ikus-entzunezkoak) gordetzen, kontserbatzen eta eskuragarri jartzen diren leku. 2. Halako dokumentuen bilduma.

es mediateca

fr médiathèque

en media library

18

museoko liburutegi (4)

es biblioteca de museo

fr bibliothèque de musée

en museum library

19

zinemateka (4)

Zinema-filmak biltzen, kontserbatzen eta erakusten diren leku.

es cinemateca; filmoteca

fr cinémathèque

en film library

2.2. Museoen administrazioa: langileak eta organigrama

20

artxibozain (4)

es archivero

fr archiviste

en registrar

bibliotekari

Ik. liburuzaín

21

dokumentalista (4)

es documentalista

fr documentaliste

en documentalist; research assistant

22

dokumentazio-sail (4)

es departamento de documentación

fr département de documentation; service de documentation

en documentation department

erakusketa-komisario

Ik. erakusketa-koordinatzaile

23

erakusketa-koordinatzaile (4)

Sin. erakusketa-komisario (4)

Erakusketa baten edukia lantzeko eta erakusgai izango diren gauzak hautatzeko ardura duen pertsona.

es comisario de exposiciones; coordinador de exposiciones

fr commissaire d'expositions; coordinateur d'expositions

en exhibit coordinator

24

harrera-zerbitzu (4)

es servicio de recepción

fr service d'accueil

en reception service

25

heziketa-sail (4)

es departamento de educación

fr département d'éducation; service éducatif

en education department; education division

26

ikerketa-sail (4)

- es** departamento de investigación
fr département de recherche
en research department

27

katalogatzaile (4)

- es** catalogador
fr catalogueur
en cataloguer

28

kontserbazio-sail (4)

- es** departamento de conservación
fr département de conservation
en conservation department;
curatorial department;
conservation division

29

liburuzain (4)

- Sin. bibliotekari (4)
es bibliotecario
fr bibliothécaire
en librarian

30

museo eta arte-galerietako

kontserbatzaile (4)

- es** conservador de museo y galerías
de arte
fr conservateur de musée
en art gallery and museum curator

31

museo-gidari (4)

- es** guía de museo
fr guide de musée
en museum guide

32

museo-hezitzaire (4)

- es** educador de museo
fr professeur détaché au service
éducatif
en museum educator

33

museo-teknikari (4)

- es** técnico de museo
fr technicien de musée
en museum technician

34

museo-zuzendari (4)

- es** director de museo
fr directeur de musée
en museum director

35

museoaren lagun (4)

- es** amigo del museo
fr ami du musée
en friend of museum

36

museoaren lagunen elkarte (4)

- es** asociación de amigos del museo
fr société des amis du musée
en association of friends of museum

37

museografo (4)

- es** museógrafo
fr muséographe
en museographer

38

museologo (4)

- es** museólogo
fr muséologue
en museologist

39

museozain (4)

- es** guarda de museo
fr gardien de musée
en museum guard; invigilator

40

zaharberrixtzaile (4)

- es** restaurador
fr restaurateur; conservateur-
restaurateur
en restorer; conservator

2.3. Museoen administrazioa: museo-motak

41

aire zabaleko museo (4)

- es** museo al aire libre
fr musée de plein air
en outdoor museum

42

arte ederren museo (4)

- es** museo de bellas artes
fr musée des beaux-arts
en fine-arts museum

43

arte garaikideko museo (4)

- es** museo de arte contemporáneo
fr musée d'art contemporain
en contemporary art museum; museum of contemporary art

44

arte modernoko museo (4)

- es** museo de arte moderno
fr musée d'art moderne
en modern art museum; museum of modern art

45

aztarnategi arkeologikoko museo (4)

- es** museo de sitio arqueológico
fr musée de site archéologique
en archaeological site museum

46

ekomuseo (4)

- es** ecomuseo
fr écomusée
en ecomuseum

47

eskola-museo (4)

- es** museo-escuela
fr musée-école
en school-museum

48

Espainiako Museoen Sistemari atxikitako museo (4)

- es** museo adherido al Sistema Español de Museos

49

estatuauren museo (4)

- es** museo de titularidad estatal
fr musée appartenant à l'État
en state-owned museum

50

museo nazional (4)

- es** museo nacional
fr musée national
en national museum

51

museo-etxe (4)

- Pertsona jakin bati buruzko museoa, pertsona hori jaio, hil edo bizi izan zen etxearen kokatua.

- es** casa-museo; casa y museo
fr maison musée
en museum-house

52

pinakoteca (4)

- Margolanak erakusgai dituen erakundea edo erakunde baten atala.

- es** pinacoteca
fr pinacothèque
en picture-gallery

53

probintzia-museo (4)

- es** museo provincial
fr musée provincial
en provincial museum

54

tokiko museo (4)

- es** museo local
fr musée local
en local museum

2.4. Museoen administrazioa: segurtasuna

55

ke-detektagailu (4)

- es** detector de humos
fr détecteur de fumée
en smoke detector

56

lapurreten aurkako alarma (4)

- es** alarma antirrobo
fr alarme contre le vol
en security system; burglar alarm

57

luxmetro (4)

Zelula fotoelektrikoen bidez puntu baten argiztapena neuritzen duen tresna.

- es** luxómetro; lúxmetro
fr luxmètre
en luxmeter

58

presentzia-detektagailu (4)

- es** detector de presencia; detector de movimiento
fr détecteur de présence
en occupancy detector

59

sentsore (4)

Magnitude fisiko batekiko sentikorra izanik, magnitude hori detektatu edo neurtu eta seinale bihurtzen duen gailua.

- es** sensor

- fr** capteur

- en** sensing element

60

suteen aurkako alarma (4)

- es** alarma contra incendios
fr dispositif anti-feu; alarme-incendie
en fire alarm

61

zaintza-kamera (4)

- es** cámara de vigilancia
fr caméra de surveillance
en surveillance camera

3. BILDUMEN KUDEAKETA

62

aldi baterako erakusketa (4)

- es** exposición temporal
fr exposition temporaire
en temporary exhibition

63

aldi baterako gordailu (4)

- es** depósito temporal
fr dépôt temporaire
en temporary deposit

64

artelan (4)

Artistak bere arte-jardueran sortutako lana edo emaitza.

- es** obra de arte
fr œuvre d'art
en work of art

65

atzera eskuratzeko eskubide (4)

Saldutako pieza prezio berean berreskuratzeko eskubidea. Estatuko Administrazioak lehentasuna du eskubide hori egikaritzeko, Estatuaaren Museoetarako ondasun higigarriak eskuratzeraoan.

- es** derecho de retracto
fr droit de retrait
en opting out

66

bilduma iraunkor (4)

Museoak behin betiko gordetzeko asmoz eskuratutako piezakin osatutako bilduma.

- es** colección permanente; colección estable
fr collection permanente
en permanent collection

67

bilduma iraunkorraren erregistro-liburu (4)

- es** libro de registro de la colección estable; libro de registro de la colección permanente
fr registre de la collection permanente
en permanent collection register

68

bilduma pribatu (4)

- es** colección privada
fr collection privée; collection particulière
en private collection

69

bilduma publiko (4)

- es** colección pública
fr collection publique
en public collection

70

bildumagile (4)

- Sin. bildumari (4)
es coleccionista
fr collectionneur
en collector

bildumari

Ik. bildumagile

71

bilketa (4)

Museo batek gai edo toki bat loturiko objektuak, dokumentuak eta informazioa jasotzeko egiten duen lana.

- es** recolección
fr collecte
en collecting

72

bitxikeria-kabinete (4)

- es** gabinete de curiosidades;
gabinete de rarezas
fr cabinet de curiosités; cabinet des
raretés
en cabinet of curiosities

73

datazio absolutu (4)

- es** datación absoluta
fr datation absolue
en absolute dating

74

dohaintza (4)

- es** donación
fr don; donation
en donation

75

dohaintza-emaile (4)

- es** donante
fr donateur
en donor; donator

76

ebaluazio (4)

- Sin. tasazio (4)
es tasación; valoración
fr expertise; évaluation
en appraisal; evaluation

77

ekoizpen propio (4)

- es** producción propia
fr production propre
en in-house production

78

erosketa (4)

- es** compra
fr achat
en purchase

79

erreferentzia-bilduma (4)

- Objektu bat azertzeko eta haren
egiazkotasuna bermatzeko erreferentzia
gisa erabiltzen den mota bereko
objektuen bilduma.

es colección de referencia

fr collection de référence

en reference collection

80

erreprodukzio (4)

- es** reproducción
fr reproduction
en reproduction

81

erreprografía (4)

- es** reprografía
fr reprographie
en reprography

82

eskuratutakoen

erregistro-liburu (4)

- es** libro de registro de adquisiciones
fr registre des acquisitions
en accession register; accession book

83

eskuratze (4)

- es** adquisición
fr acquisition
en acquisition

eskuratze-preskripzio

Ik. usukapio

84

Espainiako Museo Sistema (4)

- es** Sistema Español de Museos
fr Système Espagnol de Musées
en Spanish Museum System

85

Espainiako ondare historiko (4)

- es** patrimonio histórico español
fr patrimoine historique espagnol
en Spanish historical heritage

86

espoliazio (4)

- Sin. lapurreta (4)
es expolio; expliación; atraco
fr vol
en robbery

87

estatu-gordailu (4)

- Estatuak museoari gordailuan emandako ondasuna.
es depósito estatal
fr dépôt de l'État
en state deposit

88

etiketa (4)

- Museo-erakunde batek objektu bat identifikatzeko edo sailkatzeko erabiltzen duen marka edo txartela.
es etiqueta
fr étiquette
en label

89

Euskadiko Arkeologiaren Aholku Batzordea (4)

- es** Junta Asesora de Arqueología de Euskadi
fr Commission Consultative d'Archéologie Basque
en Basque Archeology Advisory Council

90

Euskadiko Artearen Aholku Batzordea (4)

- es** Junta Asesora de Arte de Euskadi
fr Commission Consultative d'Art Basque
en Basque Art Advisory Council

91

Euskadiko Monumentu Ondarearen Aholku Batzordea (4)

- es** Junta Asesora del Patrimonio Monumental de Euskadi; Consejo Asesor del Patrimonio Monumental de Euskadi
fr Commission Consultative du Patrimoine Culturel Basque
en Basque Cultural Heritage Advisory Council

92

Euskal Kultura Ondarearen Inventario Nagusia (4)

- es** Inventario General del Patrimonio Cultural Vasco
fr Inventaire Général du Patrimoine Culturel Basque
en General Inventory of the Basque Cultural Heritage

93

Euskal Kultura Ondarearen Zentroa (4)

- es** Centro de Patrimonio Cultural Vasco
fr Centre du Patrimoine Culturel Basque
en Basque Cultural Heritage Centre

94

faltsifikazio (4)

- es** falsificación
fr falsification
en forgery

95

fitxa katalogografiko (4)

- es** ficha catalográfica
fr notice catalographique
en catalogue entry

96

fitxa tekniko (4)

- es** ficha técnica
fr fiche technique
en worksheet

97

Frantziako Museoen

Zuzendaritza (4)

- es** Dirección de Museos de Francia
fr Direction des Musées de France
en French Museum Direction

98

funts bibliografiko (4)

- es** fondo bibliográfico
fr fond bibliographique
en bibliographic holding

99

funtseko baja (4)

- Museo-funtsetik pieza bat kentzea.
es baja del fondo
fr aliénation
en deaccession

100

funtseko bajen

erregistro-liburu (4)

- es** libro de registro de bajas del fondo
fr registre des aliénations
en deaccession register

101

gordailu (4)

- es** depósito
fr dépôt
en deposit

102

gordailuen

erregistro-liburu (4)

- es** libro de registro de depósitos
fr registre des dépôts
en register of deposits

103

gordailugile (4)

Ondasun bat museo bati uzten dion pertsona edo erakundea; dohaintzan, maileguan edo bestelako forma juridikoa batean utz daiteke ondasuna.

- es** depositante

- fr** déposant

- en** depositor

104

gordailutze judizial (4)

Epailearen aginduz edo haren partaidetzarekin egiten den gordailua.

- es** depósito judicial

- fr** séquestre judiciaire

- en** judicial sequestration

105

gordailuzain (4)

Dohaintzan, maileguan edo bestelako forma jurídica batean utzitako ondasun bat zaintzen duen pertsona edo erakundea.

- es** depositario

- fr** dépositaire

- en** depositary

ICOM

Ik. Museoen Nazioarteko Kontseilua

106

inventario-fitxa (4)

- es** ficha de inventario
fr fiche d'inventaire
en registration record

107

inventario-zenbaki (4)

- es** número de inventario
fr numéro d'inventaire
en catalogue number; identifying number

108

itzultzte (4)

Museo edo erakunde baten funtsetatik desagertutako ondasun bat dagokion tokira eta egoera juridikora lehengoratzea.

es restitución

fr restitution

en restitution

109

jaraunspen (4)

es herencia

fr héritage

en inheritance

110

katalogatze (4)

es catalogación

fr catalogage

en cataloguing

111

komodatu (4)

Museoko piezak eskuratzeko egiten den kontratu erreala, aldebakarrekoa eta doakoa; kontratu horren bidez, ondasun bat maileguan ematen edo hartzten da, denbora-epetan hondatu gabe erabil dadin, eta itzultzeko betebeharrarekin betiere.

es comodato

fr commodat

en commodatum; commodity

112

konfiskazio (4)

es decomiso

fr confiscation

en forfeiture

kultura-intereseko ondasun

Ik. kultura-ondasun

113

kultura-ondasun (4)

Sin. kultura-intereseko ondasun (4)

es bien cultural; bien de interés

cultural

fr bien culturel

en cultural good; property of
cultural interest

114

kultura-ondasun kalifikatuen

erregistro (4)

es registro de bienes culturales
calificados

fr registre des biens culturels classés

en register of qualified cultural
goods

115

lagapen (4)

es cesión

fr cession

en disposal

lapurreta

Ik. espoliazio

116

legatu (4)

Testamentu edo kodizilo bidez museo-erakunde bati edo beste norbaiti eskaintzen zaion ondarea.

es legado

fr legs

en legacy; bequest

117

lehentasunez erosteko

eskubide (4)

Museoko piezen jabetza lortzerakoan egikaritu daitekeen eskubidea, ondasun bat lehentasunez eskuratzekoak. Atzera eskuratzeko eskubidea ez bezala, salmenta gauzatu aurretik egikaritzendu. Estatuko Administrazioak lehentasuna du eskubide hori egikaritzeko, Estatuaaren Museoetarako ondasun higigarriak eskuratzekoan.

es derecho de tanteo

fr droit de préemption

en right of preemption

mailegari

Ik. mailegu-hartzale

118

mailegu (4)

es préstamo

fr emprunt; prêt

en loan

119

mailegu-emaile (4)

es prestamista

fr prêteur

en lender

120

mailegu-hartziale (4)

Sin. mailegar (4)

es prestatario

fr emprunteur

en borrower

121

maisulan (4)

es obra maestra

fr chef-d'œuvre

en masterpiece

122

mezenas (4)

es mecenas

fr mécène; protecteur des arts

en patron of the arts; benefactor

123

mezenasgo (4)

es mecenazgo

fr mécénat

en patronage

124

museo-bilduma (4)

es colección de museo

fr collection muséale; collection de musée

en museum collection

125

museo-funts (4)

es fondo museístico

fr fond de musée

en museum holding

126

museo-inventario (4)

es inventario de museo

fr inventaire de musée

en museum inventory

127

Museoen Batzorde Gorena (4)

Estatuak museoen arloan duen organo aholku-emaile gorena.

es Junta Superior de Museos

fr Haut Conseil des Musées

en Superior Museums Board

128

Museoen Lagunen Munduko

Federazioa (4)

Mundu osoko museo-lagunen elkartea biltzen dituen nazioarteko erakundea, 1975ean sortua.

es Federación Mundial de los

Amigos de los Museos

fr Fédération Mondiale des Amis des Musées

en World Federation of Friends of Museums

129

Museoen Nazioarteko

Kontseilua (4)

Sin. ICOM (4)

Mundu osoko museoak eta museoetako profesionalak biltzen dituen nazioarteko erakundea, 1946an sortua; kultura-ondarea babestu eta sustatzea du helburu nagusi.

es Consejo Internacional de Museos; ICOM

fr Conseil international des musées; ICOM

en International Council of Museums; ICOM

130

museoko katalogo (4)

es catálogo de museo

fr catalogue de musée

en museum catalog; catalogue for museums

131

museoko pieza (4)

es pieza de museo

fr pièce de musée

en museum piece

132

objektu arkeologiko (4)

es objeto arqueológico

fr objet archéologique

en archaeological object

133

objektu artistiko (4)

Artearen ikuspegitik esanahia duen objektua.

es objeto artístico

fr objet d'art

en art object

134

objektuen mugimendu (4)

Objektuen egongunea aldatzea.

Objektuen mugimendua datu-base informatikoetan erregistratzten dira, egiten duten ibilbidea jasota gera dadin.

es movimiento de objetos

fr déplacement d'objets

en movement of objects

135

ondare immaterial (4)

Sin. ondare ukiezin (4)

es patrimonio intangible; patrimonio inmaterial

fr patrimoine intangible; patrimoine immatériel

en intangible heritage; non-material heritage

136

ondare material (4)

Sin. ondare ukigarri (4)

es patrimonio tangible; patrimonio material

fr patrimoine tangible; patrimoine matériel

en tangible heritage; material heritage

ondare ukiezin

Ik. ondare immaterial

ondare ukigarri

Ik. ondare material

137

ondasun arkeologiko (4)

- es** bien arqueológico
fr bien archéologique
en archaeological property

138

ondasun historiko (4)

- es** bien histórico
fr bien historique
en historical property

139

ordainean emate (4)

- es** dación en pago
fr dation en paiement
en dation in payment; giving in payment

140

signatura topografiko (4)

- Zenbakiz, letraz edo bien konbinazio batez osatutako segida, dokumentu jakin bati dagokiona eta dokumentuak liburutegian edo artxiboa duen kokapena adierazten duena.
Dokumentuan bertan eta dagozkion erregistro bibliografikoetan adierazten da.
- es** signatura topográfica
fr cote; cote topographique; cote de placement
en call number; call mark; shelf-mark; shelf-number; location mark

141

talde-lan (4)

- Artista-talde batek elkarlanean egindako lana.
- es** obra colectiva
fr oeuvre collective
en collective work; teamwork

tasazio

- Ik. ebaluazio

142

testuingurutik atera (4)

- Museoko pieza erakusten denean, dagokion testuinguru historikoaren erreferentziarik gabe aurkeztu.

- es** descontextualizar
fr sortir de son contexte
en take out of context

143

truke (4)

- Ondasun bat ematea eta haren ordez beste bat eskuratzea. Museo-erakundeetako bildumak edota aldi baterako erakusketak elikatzeko erabiltzen den moduetako bat da.
- es** permuta; intercambio
fr échange
en exchange

144

usukapio (4)

- Sin. eskuratzepreskripzio (4)
Museoko piezen jabetza lortzeko moduetako bat, denbora jakin batez erabili ondoren legeak ezarritako baldintzetan eskuratzean datzana.
- es** usuación; prescripción adquisitiva
fr prescription acquisitive; usuacion
en acquisitive prescription

145

zaharberritze (4)

- es** restauración
fr restauration
en restoration

4. ZABALKUNDEA

146

gonbit-txartel (4)

- es** invitación
fr carton d'invitation; carte d'invitation
en invitation card

147

inaugurazio (4)

- es** inauguración
fr inauguration
en inauguration

148

jardueren buletin (4)

- es** boletín de actividades
fr bulletin d'activités
en bulletin of activities

149

Museoen Nazioarteko

Eguna (4)

- es** Día Internacional de los Museos
fr Journée internationale des musées
en International Day of Museums

150

Ondarearen Eguna (4)

- es** Día del Patrimonio
fr Journée du Patrimoine
en Heritage Day

5. ERAKUSKETA

151

atzera begirako erakusketa (4)

es exposición retrospectiva;

retrospectiva

fr exposition rétrospective

en retrospective exhibition

152

audiogida (4)

Entzunezko sistema elektronikoa, bertan entzuten diren argibideen bitartez museoetan edo erakusketetan norbera bakarrik ibiliz informazioa jasotzeko aukera ematen duena.

es audioguía

fr audioguide

en audioguide

153

bakarkako erakusketa (4)

es exposición individual

fr exposition individuelle

en solo exhibition

154

beira-arasa (4)

Sin. bitrina (3)

es vitrina

fr vitrine

en exhibition case; showcase

155

bisitaldi (4)

es visita

fr visite

en visit

156

bisitaldi birtual (4)

Museo bateko webgunean edo bestelako euskarri elektroniko batean balizko bisitariaren ibilbidea irudikatzen duen aurkezpena.

es visita virtual

fr visite virtuelle

en virtual visit

157

bisitaldi gidatu (4)

es visita guiada

fr visite guidée

en guided tour

158

bisitari (4)

es visitante

fr visiteur

en visitor

bitrina

Ik. beira-arasa

159

diorama (4)

Bi aldeetatik margotutako euskarri garden batean egiten den proiekzio-teknika, argiztaparen arabera alde batetik zein bestetik margotutakoa ikusteko aukera ematen duena.

es diorama

fr diorama

en diorama

160

erakusketa antologiko (4)

Artista edo korronte baten ibilbidea erakusten duten artelan hautatuez egiten den erakusketa.

es exposición antológica; antológica

fr exposition anthologique

en anthropological exhibition

161

erakusketa birtual (4)

Webgune batean edo bestelako euskarri elektroniko batean pieza-bildumak aurkezten dituen erakusketa.

es exposición virtual

fr exposition virtuelle

en virtual exhibition

erakusketa finko

Ik. erakusketa iraunkor

162

erakusketa ibiltari (4)

es exposición itinerante

fr exposition itinérante

en portable exhibition; travelling exhibition

163

erakusketa iraunkor (4)

Sin. erakusketa finko (4)

es exposición permanente

fr exposition permanente

en permanent exhibition

164

erakusketa tematiko (4)

es exposición temática

fr exposition à thème

en thematic exhibition

165

horma mugigarri (4)

es tabique móvil; mampara

fr panneau d'exposition; paroi

amovible

en movable wall; screen

166

ikus-entzunezko proiekzio (4)

es proyección audiovisual

fr projection audiovisuelle

en audiovisual projection

167

maketa (4)

es maqueta

fr maquette

en scale model

168

tailler-bisita (4)

es visita-taller

fr visite-atelier

en workshop-tour

169

talde-erakusketa (4)

es exposición colectiva; colectiva

fr exposition collective

en group exhibition

6. KONTSERBAZIOA

170

aire-girotze (4)

- es** climatización
fr climatisation
en air conditioning

171

argi artifizial (4)

- es** luz artificial
fr lumière artificielle
en artificial light

172

argi natural (4)

- es** luz natural
fr lumière du jour
en daylight

173

argiztapen (4)

- es** iluminación
fr éclairage
en illumination

174

babeste (4)

Objektuak jatorrizko baldintzei ahalik eta gehien gerturatzentzen zaien egoeran mantentzea.

- es** preservación
fr préservation
en preservation

175

dardara (4)

Museoko piezi kaltea eragin diezaikeen astinaldia; bereziki, leku batetik bestera eramatean sor daitekeena.

- es** vibración
fr vibration
en vibration

176

datu-erregistragailu (4)

Kontserbaziorako adierazgarriak diren datuak (esate baterako, hezetasuna eta temperatura) erregistratzen dituen tresna elektronikoa.

- es** dataloguer; registrador de datos
fr enregistreur de données
en datalogger; data logger

177

fumigazio (4)

- es** fumigación
fr fumigation
en fumigation

178

hezegailu (4)

- es** humidificador
fr humidificateur
en humidifier

179

hezetasun erlatibo (4)

- es** humedad relativa
fr humidité relative
en relative humidity

180

hezetasuna kentze (4)

- es** deshumectación
fr déshumidification
en dehumidification

181

hezetasuna kentzeko**makina (4)**

- es** deshumidificador
fr déshumidificateur
en dehumidifier

182

hezette (4)

Kontserbazioko egitekoan, giroa lehorra denean hezeago bihurtzea.

es humectación

fr humidification

en humidification

higrotermografo

Ik. termohigrografo

183

kontserbazio (4)

Procedura fisiko zein kimikoen bidez ondarea egoera egokian mantentzeko egiten den esku-hartzea. Materialak kaltetu edo hondatu ez daitezen egiten da.

es conservación

fr conservation

en conservation

184

narriadura-eragile (4)

Sin. narriarazle (4)

es agente de deterioro

fr agent de détérioration

en deterioration agent

185

narriadura-eragile abiotiko (4)

Sin. narriarazle abiotiko (4)

Nariadura eragiten duen eragile biziagabea; adibidez, hezetasuna.

es agente de deterioro abiótico

fr agent de détérioration abiotique

en abiotic deterioration agent

186

narriadura-eragile biotiko (4)

Sin. narriarazle biotiko (4)

Nariadura eragiten duen eragile biziaduna; adibidez, onddoa.

es agente de deterioro biótico

fr agent de détérioration biotique

en biotic deterioration agent

narriarazle

Ik. narriadura-eragile

narriarazle abiotiko

Ik. narriadura-eragile abiotiko

narriarazle biotiko

Ik. narriadura-eragile biotiko

187

prebentziozko

kontserbazio (4)

es conservación preventiva

fr conservation préventive

en preventive conservation

188

silize-gel (4)

Hezetasun erlatiboa jaitsarazteko erabiltzen den silize hidratatua.

es gel de sílice

fr gel de silice

en silica gel

189

temperatura-aldaaketa (4)

es cambio de temperatura

fr variation de température

en temperature change

190

termohigrografo (4)

Sin. higrotermografo (4)

Tenperatura eta airearen hezetasun erlatiboa neuritzeko eta erregistratzeko erabiltzen den gailua.

es higrotermógrafo;

fr termohigrógrafo;

fr hygrothermograph;

en thermohygrograph;

en hygrothermograph;

en thermohygrograph

191

ultramoremetro (4)

es UVmetro

fr UV mètre

en UV metre

EUSKARAZKO AURKIBIDEA

A

- aire zabaleko museo, 41
- aire-girotze, 170
- aldi baterako erakusketa, 62
- aldi baterako gordailu, 63
- argazkitegi, 15
- argi artifizial, 171
- argi natural, 172
- argiztapen, 173
- arte ederren museo, 42
- arte garaikideko museo, 43
- arte modernoko museo, 44
- artelan, 64
- artxibozain, 20
- atzena begirako erakusketa, 151
- atzena eskuratzeko eskubide, 65
- audiogida, 152
- aztarnategi arkeologikoko museo, 45

B

- babeste, 174
- bakarkako erakusketa, 153
- beira-arasa, 154
- bibliotekari, 29
- bilduma iraunkor, 66
- bilduma iraunkorraren
 - erregistro-liburu, 67
- bilduma pribatu, 68
- bilduma publiko, 69
- bildumagile, 70
- bildumari, 70
- bilketa, 71
- biltegi, 8
- bisitaldi, 155
- bisitaldi birtual, 156
- bisitaldi gidatu, 157
- bisitari, 158
- bitrina, 154
- bitxikeria-kabinete, 72

D

- dardara, 175
- datazio absolutu, 73
- datu-erregistragailu, 176
- diapoteka, 9
- diorama, 159
- diskurso objektual, 7
- dohaintza, 74
- dohaintza-emaile, 75
- dokumentalista, 21
- dokumentazio-sail, 22
- dokumentazio-zentro, 10

E

- ebaluazio, 76
- ekoizpen propio, 77
- ekomuseo, 46
- erakusgune, 11
- erakusketa antologiko, 160
- erakusketa birtual, 161
- erakusketa finko, 163
- erakusketa ibiltari, 162
- erakusketa iraunkor, 163
- erakusketa tematiko, 164
- erakusketa-espazio, 11
- erakusketa-komisario, 23
- erakusketa-koordinatzaile, 23
- erakustareto, 12
- erosketa, 78
- erreferentzia-bilduma, 79
- erreprrodukzio, 80
- erreprografia, 81
- erreserba-gela, 8
- eskola-museo, 47
- eskuratutako enregistro-liburu, 82
- eskuratze, 83
- eskuratze-preskipzio, 144
- Espaniako Museo Sistema, 84

Espaniako Museoen Sistemari
atxikitako museo, 48
Espaniako ondare historiko, 85
espografia, 1
espoliazio, 86
estatuaren museo, 49
estatu-gordailu, 87
esenografia, 2
etiketa, 88
Euskadiko Arkeologiaren Aholku
Batzordea, 89
Euskadiko Artearen Aholku
Batzordea, 90
Euskadiko Monumentu Ondarearen
Aholku Batzordea, 91
Euskal Kultura Ondarearen
Inbentario Nagusia, 92
Euskal Kultura Ondarearen
Zentroa, 93

gordailu, 101
gordailuen erregistro-liburu, 102
gordailugile, 103
gordailutze judzial, 104
gordailuzain, 105

H

harrera-zerbitzu, 24
hezegailu, 178
hezetasun erlatibo, 179
hezetasuna kentze, 180
hezetasuna kentzeko makina, 181
hezetzte, 182
heziketa-sail, 25
higrotermografo, 190
horma mugigarri, 165

F

faltsifikazio, 94
film-bilduma, 13
fitxa katalogografiko, 95
fitxa tekniko, 96
fonoteka, 14
fototeka, 15
Frantziako Museoen Zuzendaritza, 97
fumigazio, 177
fumigazio-gela, 16
funts bibliografiko, 98
funtseko baja, 99
funtseko bajen erregistro-liburu, 100

ICOM, 129
ikerketa-sail, 26
ikus-entzunezko proiekzio, 166
inaugurazio, 147
inbentario-fitxa, 106
inbentario-zenbaki, 107
itzultze, 108

J

jaraunspen, 109
jardueren buletin, 148

G

gonbit-txartel, 146

K

- katalogatzaile, 27
- katalogatze, 110
- ke-detektagailu, 55
- komodatu, 111
- konfiskazio, 112
- kontserbazio, 183
- kontserbazio-sail, 28
- kultura-intereseko ondasun, 113
- kultura-ondasun, 113
- kultura-ondasun kalifikatuen
erregistro, 114

L

- lagapen, 115
- lapurreta, 86
- lapurreten aurkako alarma, 56
- legatu, 116
- lehentasunez erosteko eskubide, 117
- liburuzain, 29
- luxmetro, 57

M

- mailegari, 120
- mailegu, 118
- mailegu-emaile, 119
- mailegu-hartziale, 120
- maisulan, 121
- maketa, 167
- mediateka, 17
- mezenas, 122
- mezenasgo, 123
- museo, 3

- museo eta arte-galerietako
kontserbatzaile, 30
- museo nazional, 50
- museo-bilduma, 124
- museo-etxe, 51
- museo-funts, 125
- museo-gidari, 31
- museo-hezitziale, 32
- museo-inventario, 126
- museo-teknikari, 33
- museo-zuzendari, 34
- museoaren lagun, 35
- museoaren lagunen elkartea, 36
- Museoen Batzorde Gorena, 127
- Museoen Lagunen Munduko
Federazioa, 128
- Museoen Nazioarteko Eguna, 149
- Museoen Nazioarteko Kontseilua, 129
- museografia, 4
- museografo, 37
- museoko katalogo, 130
- museoko liburutegi, 18
- museoko pieza, 131
- museologia, 5
- museologia berri, 6
- museologo, 38
- museozain, 39

N

- narriadura-eragile, 184
- narriadura-eragile abiotiko, 185
- narriadura-eragile biotiko, 186
- narriarazle, 184
- narriarazle abiotiko, 185
- narriarazle biotiko, 186

O

objektu arkeologiko, 132
objektu artistiko, 133
objektu-diskurtso, 7
objektuen mugimendu, 134
ondare immaterial, 135
ondare material, 136
ondare ukiezin, 135
ondare ukigarri, 136
Ondarearen Eguna, 150
ondasun arkeologiko, 137
ondasun historiko, 138
ordainean emate, 139

T

tailer-bisita, 168
talde-erakusketa, 169
talde-lan, 141
tasazio, 76
temperatura-aldaketa, 189
termohigrografo, 190
testuingurutik atera, 142
tokiko museo, 54
truke, 143

U

ultramoremetro, 191
usukapio, 144

P

pinakoteca, 52
prebentziozko kontserbazio, 187
presentzia-detektagailu, 58
probintzia-museo, 53

Z

zaharberitzale, 40
zaharberitze, 145
zaintza-kamera, 61
zinemateka, 19

S

sentsore, 59
signatura topografiko, 140
silize-gel, 188
suteen aurkako alarma, 60

GAZTELANIAZKO AURKIBIDEA

A

- adquisición, 83
- agente de deterioro, 184
- agente de deterioro abiótico, 185
- agente de deterioro biótico, 186
- alarma antirrobo, 56
- alarma contra incendios, 60
- almacén, 8
- amigo del museo, 35
- antológica, 160
- archivero, 20
- asociación de amigos del museo, 36
- atraco, 86
- audioguía, 152

B

- baja del fondo, 99
- biblioteca de museo, 18
- bibliotecario, 29
- bien arqueológico, 137
- bien cultural, 113
- bien de interés cultural, 113
- bien histórico, 138
- boletín de actividades, 148

C

- cámara de fumigación, 16
- cámara de vigilancia, 61
- cambio de temperatura, 189
- casa y museo, 51
- casa-museo, 51
- catalogación, 110
- catalogador, 27

- catálogo de museo, 130
- centro de documentación, 10
- Centro de Patrimonio Cultural Vasco, 93
- cesión, 115
- cinemateca, 13, 19
- climatización, 170
- colección de museo, 124
- colección de referencia, 79
- colección estable, 66
- colección permanente, 66
- colección privada, 68
- colección pública, 69
- coleccionista, 70
- colectiva, 169
- comisario de exposiciones, 23
- comodato, 111
- compra, 78
- Consejo Asesor del Patrimonio Monumental de Euskadi, 91
- Consejo Internacional de Museos, 129
- conservación, 183
- conservación preventiva, 187
- conservador de museo y galerías de arte, 30
- coordinador de exposiciones, 23

D

- dación en pago, 139
- datación absoluta, 73
- dataloguer, 176
- decomiso, 112
- departamento de conservación, 28
- departamento de documentación, 22
- departamento de educación, 25
- departamento de investigación, 26
- depositante, 103
- depositario, 105
- depósito, 101
- depósito estatal, 87

depósito judicial, 104
depósito temporal, 63
derecho de retracto, 65
derecho de tanteo, 117
descontextualizar, 142
deshumectación, 180
deshumidificador, 181
detector de humos, 55
detector de movimiento, 58
detector de presencia, 58
Día del Patrimonio, 150
Día Internacional de los Museos, 149
diapoteca, 9
diorama, 159
Dirección de Museos de Francia, 97
director de museo, 34
discurso objetual, 7
documentalista, 21
donación, 74
donante, 75

E

ecomuseo, 46
educador de museo, 32
escenografía, 2
espacio expositivo, 11
etiqueta, 88
expografía, 1
expoliación, 86
expolio, 86
exposición antológica, 160
exposición colectiva, 169
exposición individual, 153
exposición itinerante, 162
exposición permanente, 163
exposición retrospectiva, 151
exposición temática, 164
exposición temporal, 62
exposición virtual, 161

F

falsificación, 94
Federación Mundial de los Amigos de los Museos, 128
ficha catalográfica, 95
ficha de inventario, 106
ficha técnica, 96
filmoteca, 13, 19
fondo bibliográfico, 98
fondo museístico, 125
fonoteca, 14
fototeca, 15
fumigación, 177

G

gabinete de curiosidades, 72
gabinete de rarezas, 72
gel de sílice, 188
guarda de museo, 39
guía de museo, 31

H

herencia, 109
higrotermógrafo, 190
humectación, 182
humedad relativa, 179
humidificador, 178

I

ICOM, 129

iluminación, 173
inauguración, 147
intercambio, 143
inventario de museo, 126
Inventario General del Patrimonio Cultural Vasco, 92
invitación, 146

J

Junta Asesora de Arqueología de Euskadi, 89
Junta Asesora de Arte de Euskadi, 90
Junta Asesora del Patrimonio Monumental de Euskadi, 91
Junta Superior de Museos, 127

legado, 116
libro de registro de adquisiciones, 82
libro de registro de bajas del fondo, 100
libro de registro de depósitos, 102
libro de registro de la colección estable, 67
libro de registro de la colección permanente, 67
lúxmetro, 57
luxómetro, 57
luz artificial, 171
luz natural, 172

M

mampara, 165

maqueta, 167
mecenas, 122
mecenazgo, 123
mediateca, 17
movimiento de objetos, 134
museo, 3
museo adherido al Sistema Español de Museos, 48
museo al aire libre, 41
museo de arte contemporáneo, 43
museo de arte moderno, 44
museo de bellas artes, 42
museo de sitio arqueológico, 45
museo de titularidad estatal, 49
museo local, 54
museo nacional, 50
museo provincial, 53
museo-escuela, 47
museografía, 4
museógrafo, 37
museología, 5
museólogo, 38

L

legado, 116
libro de registro de adquisiciones, 82
libro de registro de bajas del fondo, 100
libro de registro de depósitos, 102
libro de registro de la colección estable, 67
libro de registro de la colección permanente, 67
lúxmetro, 57
luxómetro, 57
luz artificial, 171
luz natural, 172

N

nueva museología, 6
número de inventario, 107

O

objeto arqueológico, 132
objeto artístico, 133
obra colectiva, 141
obra de arte, 64
obra maestra, 121

P

- patrimonio histórico español, 85
- patrimonio inmaterial, 135
- patrimonio intangible, 135
- patrimonio material, 136
- patrimonio tangible, 136
- permuta, 143
- pieza de museo, 131
- pinacoteca, 52
- prescripción adquisitiva, 144
- preservación, 174
- prestamista, 119
- préstamo, 118
- prestatario, 120
- producción propia, 77
- proyección audiovisual, 166

R

- recolección, 71
- registrador de datos, 176
- registro de bienes culturales
 - calificados, 114
- reproducción, 80
- reprografía, 81
- restauración, 145
- restaurador, 40
- restitución, 108
- retrospectiva, 151

S

- sala de exposición, 12
- sala de reserva, 8
- sensor, 59

- servicio de recepción, 24
- signatura topográfica, 140
- Sistema Español de Museos, 84

T

- tabique móvil, 165
- tasación, 76
- técnico de museo, 33
- termohigrógrafo, 190

U

- usucapión, 144
- UVmetro, 191

V

- valoración, 76
- vibración, 175
- visita, 155
- visita guiada, 157
- visita virtual, 156
- visitante, 158
- visita-taller, 168
- vitrina, 154

FRANTSESEZKO AURKIBIDEA

A

- achat, 78
- acquisition, 83
- agent de détérioration, 184
- agent de détérioration abiotique, 185
- agent de détérioration biotique, 186
- alarme contre le vol, 56
- alarme-incendie, 60
- aliénation, 99
- ami du musée, 35
- archiviste, 20
- audioguide, 152

B

- bibliothécaire, 29
- bibliothèque de musée, 18
- bien archéologique, 137
- bien culturel, 113
- bien historique, 138
- bulletin d'activités, 148

C

- cabinet de curiosités, 72
- cabinet des raretés, 72
- caméra de surveillance, 61
- capteur, 59
- carte d'invitation, 146
- carton d'invitation, 146
- catalogage, 110
- catalogue de musée, 130
- catalogueur, 27
- centre de documentation, 10
- Centre du Patrimoine Culturel Basque, 93

- cession, 115
- chambre de fumigation, 16
- chef-d'œuvre, 121
- cinémathèque, 13, 19
- climatisation, 170
- collecte, 71
- collection de musée, 124
- collection de référence, 79
- collection muséale, 124
- collection particulière, 68
- collection permanente, 66
- collection privée, 68
- collection publique, 69
- collectionneur, 70
- commissaire d'expositions, 23
- Commission Consultative d'Archéologie Basque, 89
- Commission Consultative d'Art Basque, 90
- Commission Consultative du Patrimoine Culturel Basque, 91
- commodat, 111
- confiscation, 112
- Conseil international des musées, 129
- conservateur de musée, 30
- conservateur-restaurateur, 40
- conservation, 183
- conservation préventive, 187
- coordinateur d'expositions, 23
- cote, 140
- cote de placement, 140
- cote topographique, 140

D

- datation absolue, 73
- dation en paiement, 139
- département d'éducation, 25
- département de conservation, 28
- département de documentation, 22
- département de recherche, 26

déplacement d'objets, 134
déposant, 103
dépositaire, 105
dépôt, 101
dépôt de l'État, 87
dépôt temporaire, 63
déshumidificateur, 181
déshumidification, 180
détecteur de fumée, 55
détecteur de présence, 58
diapothèque, 9
diathèque, 9
diorama, 159
directeur de musée, 34
Direction des Musées de France, 97
discours objectuel, 7
dispositif anti-feu, 60
documentaliste, 21
don, 74
donateur, 75
donation, 74
droit de préemption, 117
droit de retrait, 65

E

échange, 143
éclairage, 173
écomusée, 46
emprunt, 118
emprunteur, 120
enregistreur de données, 176
espace d'exposition, 11
étiquette, 88
évaluation, 76
expertise, 76
expographie, 1
exposition à thème, 164
exposition anthologique, 160
exposition collective, 169
exposition individuelle, 153

exposition itinérante, 162
exposition permanente, 163
exposition rétrospective, 151
exposition temporaire, 62
exposition virtuelle, 161

F

falsification, 94
Fédération Mondiale des Amis des
Musées, 128
fiche d'inventaire, 106
fiche technique, 96
fond bibliographique, 98
fond de musée, 125
fumigation, 177

G

gardien de musée, 39
gel de silice, 188
guide de musée, 31

H

Haut Conseil des Musées, 127
héritage, 109
humidificateur, 178
humidification, 182
humidité relative, 179
hygrothermographe, 190

I

ICOM, 129
inauguration, 147
inventaire de musée, 126
Inventaire Général du Patrimoine Culturel Basque, 92

musée des beaux-arts, 42
musée local, 54
musée national, 50
musée provincial, 53
musée-école, 47
muséographe, 37
muséographie, 4
muséologie, 5
muséologue, 38

J

Journée du Patrimoine, 150
Journée internationale des musées, 149

notice catalographique, 95
nouvelle muséologie, 6
numéro d'inventaire, 107

L

legs, 116
lumière artificielle, 171
lumière du jour, 172
luxmètre, 57

objet archéologique, 132
objet d'art, 133
œuvre collective, 141
œuvre d'art, 64

M

maison musée, 51
maquette, 167
mécénat, 123
mécène, 122
médiathèque, 17
musée, 3
musée appartenant à l'État, 49
musée d'art contemporain, 43
musée d'art moderne, 44
musée de plein air, 41
musée de site archéologique, 45

panneau d'exposition, 165
paroi amovible, 165
patrimoine historique espagnol, 85
patrimoine immatériel, 135
patrimoine intangible, 135
patrimoine matériel, 136
patrimoine tangible, 136
phonothèque, 14
photothèque, 15

N

O

P

pièce de musée, 131
pinacothèque, 52
prescription acquisitive, 144
préservation, 174
prêt, 118
préteur, 119
production propre, 77
professeur détaché au service
éducatif, 32
projection audiovisuelle, 166
protecteur des arts, 122

T

technicien de musée, 33
thermohygrophare, 190

U

usucaption, 144
UV mètre, 191

R

registre de la collection permanente, 67
registre des acquisitions, 82
registre des aliénations, 100
registre des biens culturels classés, 114
registre des dépôts, 102
reproduction, 80
reprographie, 81
réserve, 8
restaurateur, 40
restauration, 145
restitution, 108

V

variation de température, 189
vibration, 175
visite, 155
visite guidée, 157
visite virtuelle, 156
visite-atelier, 168
visiteur, 158
vitrine, 154
vol, 86

S

salle d'exposition, 12
scénographie, 2
séquestre judiciaire, 104
service d'accueil, 24
service de documentation, 22
service éducatif, 25
société des amis du musée, 36
sortir de son contexte, 142
Système Espagnol de Musées, 84

INGELESEZKO AURKIBIDEA

A

abiotic deterioration agent, 185
absolute dating, 73
accession book, 82
accession register, 82
acquisition, 83
acquisitive prescription, 144
air conditioning, 170
anthological exhibition, 160
appraisal, 76
archaeological object, 132
archaeological property, 137
archaeological site museum, 45
art gallery and museum curator, 30
art object, 133
artificial light, 171
association of friends of museum, 36
audioguide, 152
audiovisual projection, 166

C

cabinet of curiosities, 72
call mark, 140
call number, 140
catalogue entry, 95
catalogue for museums, 130
catalogue number, 107
cataloguer, 27
cataloguing, 110
collecting, 71
collective work, 141
collector, 70
commodate, 111
commodatum, 111
conservation, 183
conservation department, 28
conservation division, 28
conservator, 40
contemporary art museum, 43
cultural good, 113
curatorial department, 28

B

Basque Archeology Advisory Council,
89
Basque Art Advisory Council, 90
Basque Cultural Heritage Advisory
Council, 91
Basque Cultural Heritage Centre, 93
benefactor, 122
bequest, 116
bibliographic holding, 98
biotic deterioration agent, 186
borrower, 120
bulletin of activities, 148
burglar alarm, 56

D

data logger, 176
datalogger, 176
dation in payment, 139
daylight, 172
deaccession, 99
deaccession register, 100
dehumidification, 180
dehumidifier, 181
deposit, 101
depositary, 105
depositor, 103
deterioration agent, 184
diorama, 159
disposal, 115
documentalist, 21

documentation centre, 10
documentation department, 22
donation, 74
donator, 75
donor, 75

E

ecomuseum, 46
education department, 25
education division, 25
evaluation, 76
exchange, 143
exhibit coordinator, 23
exhibition case, 154
exhibition hall, 12
exhibition room, 12
exhibition space, 11
expography, 1

F

film library, 13, 19
fine-arts museum, 42
fire alarm, 60
forfeiture, 112
forgery, 94
French Museum Direction, 97
friend of museum, 35
fumigation, 177
fumigation chamber, 16

G

General Inventory of the Basque Cultural Heritage, 92
giving in payment, 139
group exhibition, 169
guided tour, 157

H

Heritage Day, 150
historical property, 138
humidification, 182
humidifier, 178
hygrothermograph, 190

I

ICOM, 129
identifying number, 107
illumination, 173
inauguration, 147
inheritance, 109
in-house production, 77
intangible heritage, 135
International Council of Museums, 129
International Day of Museums, 149
invigilator, 39
invitation card, 146

J

judicial sequestration, 104

museum library, 18
museum of contemporary art, 43
museum of modern art, 44
museum piece, 131
museum technician, 33
museum-house, 51

L

label, 88
legacy, 116
lender, 119
librarian, 29
loan, 118
local museum, 54
location mark, 140
luxmeter, 57

N

national museum, 50
new museology, 6
non-material heritage, 135

O

M

masterpiece, 121
material heritage, 136
media library, 17
modern art museum, 44
movable wall, 165
movement of objects, 134
museographer, 37
museography, 4
museologist, 38
museology, 5
museum, 3
museum catalog, 130
museum collection, 124
museum director, 34
museum educator, 32
museum guard, 39
museum guide, 31
museum holding, 125
museum inventory, 126

object speech, 7
occupancy detector, 58
opting out, 65
outdoor museum, 41

P

patron of the arts, 122
patronage, 123
permanent collection, 66
permanent collection register, 67
permanent exhibition, 163
phonograph records library, 14
photo library, 15
photographic library, 15
picture-gallery, 52
portable exhibition, 162
preservation, 174
preventive conservation, 187

private collection, 68
property of cultural interest, 113
provincial museum, 53
public collection, 69
purchase, 78

R

reception service, 24
reference collection, 79
register of deposits, 102
register of qualified cultural goods, 114
registrar, 20
registration record, 106
relative humidity, 179
reproduction, 80
reprography, 81
research assistant, 21
research department, 26
restitution, 108
restoration, 145
restorer, 40
retrospective exhibition, 151
right of preemption, 117
robbery, 86

slide library, 9
smoke detector, 55
solo exhibition, 153
Spanish historical heritage, 85
Spanish Museum System, 84
state deposit, 87
state-owned museum, 49
store-room, 8
Superior Museums Board, 127
surveillance camera, 61

T

take out of context, 142
tangible heritage, 136
teamwork, 141
temperature change, 189
temporary deposit, 63
temporary exhibition, 62
thematic exhibition, 164
thermohygrometer, 190
travelling exhibition, 162

U

UV metre, 191

S

scale model, 167
scenography, 2
school-museum, 47
screen, 165
security system, 56
sensing element, 59
shelf-mark, 140
shelf-number, 140
showcase, 154
silica gel, 188

V

vibration, 175
virtual exhibition, 161
virtual visit, 156
visit, 155
visitor, 158

W

- work of art, 64
- worksheet, 96
- workshop-tour, 168
- World Federation of Friends of Museums, 128

ERREFERENTZIA BIBLIOGRAFIKOAK

- AGLIO MAYOR, E.; ISÁBAL BARRABÉS, N. *Museos de Titularidad Estatal y del Sistema Español de Museos*, Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Secretaría General Técnica, 2000.
- ALBERTA MUSEUMS ASSOCIATION. *Standard practices handbook for museums*. Edmonton: Alberta Museums Association, 1990.
- ALONSO FERNANDEZ, L. *Museología y Museografía*. Barcelona: Serbal, 1999.
- BALEYTE, J.; KURGANSKI, A.; LAROCHE, G.; SPINDLER, J. *Dictionnaire juridique. Français-anglais = Legal dictionary. Anglais-français*. Paris: Editions de Navarre, 1977.
- BÉHA, B.; KELLER, P.; LÜKE, A. *Glossaire Muséologie = Glossar Museumskunde* [linean]. Paris: Office franco-allemand pour la Jeunesse. [Kontsulta 2005-05-20]: <<http://www.djfjw.org/fr/ofaj/librairie/museologie.pdf>>
- BELCHER, M. *Exhibitions in museums*, London: Leicester University Press, 1991.
- BELLAIGUE, M. "22 ans de réflexion muséologique à travers le monde". In CAHIERS D'ÉTUDE, 8. zk. [linean]. <http://icom.museum/study_series_pdf/8_ICOM-ICOFOM.pdf> [Kontsulta: 2005-06-28]
- BERGERON, Y. *Glossaire de muséologie* [linean]. Montreal: Université de Montréal, 2002. <http://www.fes.umontreal.ca/museologie/Glossaire_2002_v.2.pdf> [Kontsulta: 2005-05-20]
- CARRETERO PÉREZ, A. [et al]. *Normalización documental de museos: elementos para una aplicación informática de gestión museográfica*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia, 1998. 2^a ed.
- DELOCHE, B.; DEBRAY, R. *El museo virtual: hacia una ética de las nuevas imágenes*. Gijon: Trea, 2003
- DÍAZ BALERDI, I. [koord.]: *Miscelánea museológica*. Bilbao: EHU. Argitarapen Zerbitzua, 1994.
- ELHUYAR: *Zientzia.net, Zientzia eta Teknologiaren Hiztegi Entziklopedikoa* [linean]. <<http://www.zientzia.net/hiztegia/index.asp>> [Kontsulta: 2005-07-07]
- EUROPEAN COMMISSION TRANSLATION SERVICE: *Eurodicautom (ECHO)*. Brusela-Luxemburg, 1998.
- EUROPEAN COMMUNITIES: *IATE (Inter-Agency Terminology Exchange)*, Brusela-Luxemburg [linean]. 2005. <<https://iate.ctd.eu.int/iatenew/login.jsp>> [Kontsulta: 2005-05-20]

EUSKO JAURLARITZA. KULTURA SAILA. “342/1999 DEKRETUA, 1999ko urriaren 5ekoa, Kalifikatutako Kultura Ondasunen Erroldari eta Euskal Kultura Ondarearen Inbentario Nagusiari buruzkoa”. In EHAA, 1999-10-22.

“AGINDUA, 2001eko abenduaren 13koa, Kultura sailburuarena, Bizkaiko Lurralte Historikoan aurkitu diren eta arkeologia edo paleontologiarako interesgarriak diren ondasunak gordetze Euskal Arkeologia, Etnografia eta Kondaira Museoa gordailu zentroa izendatzeko dena”. In EHAA, 2002-01-02.

“AGINDUA, 2005eko otsailaren 15ekoa, Kultura sailburuarena, museoak sustatzeko eta kultur ondarearekin eta zabalkundearekin zerikusia duten museojarduerak garatzeko diru-laguntzak emateko modua arautzen duena”. In EHAA, 2005-03-08.

“ERABAKIA, 1998ko irailaren 22koa, Kultura, Gazteria eta Kirol sailburuordearena, Euskal Autonomia Erkidegoko museoetako ondare higikorra osatzen duten ondasunak ikertu eta zabaltzeko alorrean eta ikerketa museologikoaren alorrean 1998ko jardunaldian burutzen diren ekintza eta egitarauetarako dirulaguntzak emateko dena”. In EHAA, 1998-10-06.

EUSKO JAURLARITZA. LEHENDAKARITZA. “7/1990 LEGEA, uztailaren 3koa, Euskal Kultur Ondareari Buruzkoa”. In EHAA, 1990-08-06.

HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F. *Manual de museología*. Madrid: Síntesis, 1994.

“LEY 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español” [linean]. In BOE. 1985-06-29. <www.mcu.es/legislacion/patri/pdf/ley16-1985.pdf> [Kontsulta: 2005-05-20]

“LOI n° 2002-5 du 4 janvier 2002 relative aux musées de France” [inean]. In JOURNAL OFFICIEL DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE. 4. zk., 2002-01-05, 305. or., 1. Testua. <<http://www.legifrance.gouv.fr/WAspad/UnTexteDeJorf?numjo=MCCX0000178L>>. [Kontsulta: 2005-07-13]

MORENO REQUES, M. A. *Diccionario inglés-español, español-inglés para archivística, biblioteconomía, documentación y museología*. Madrid: Estudios de Técnicas Documentales, 2004.

MINISTÈRE DE LA CULTURE ET DE LA COMMUNICATION: “Arrêté du 25 mai 2004 fixant les normes techniques relatives à la tenue de l'inventaire, du registre des biens déposés dans un musée de

- France et au récolement” [liean]. In *JOURNAL OFFICIEL DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE*, 2004-06-12. <http://www.culture.gouv.fr/documentation/joconde/fr/partenaires/AIDEMUSEES/arrete-inventaire.pdf> [Kontsulta: 2005-05-20]
- MUSÉE DE LA CIVILISATION : *Les collections du Musée de la civilisation, glossaire* [linean]. Quebec. <http://www.mcq.org/objets/fichier_collections/gloss.html> [Kontsulta: 2005-05-20]
- OFFICE DE LA LANGUE FRANÇAISE: *Le grand dictionnaire terminologique* [linean]. Québec. <http://www.granddictionnaire.com/_fs_global_01.htm> [Kontsulta: 2005-07-27]
- PEPERMANS, R. “Terminology at the service of the museum community: the canadian parks service visual dictionary”. In *ACTUALITÉ TERMINOLOGIQUE*. 27 (1994), 4. zk., 13-15.
- PÉREZ SANTOS, E. *Estudios de visitantes en museos: metodologías y aplicaciones*. Gijon: Trea, 2000.
- REAL DECRETO 111/1986, de 10 de enero, de desarrollo parcial de la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español. In *BOE* 1986-01-28. <<http://www.mcu.es/legislacion/patri/pdf/realdecreto111-1986.pdf>> [Kontsulta: 2005-05-20]
- REVISTA DIGITAL NUEVA MUSEOLOGÍA. *Glosario museológico* [linean]. <<http://www.nuevamuseologia.com.ar/Glosario.htm>> [Kontsulta: 2005-05-20]
- RICO, J. C. *Los conocimientos técnicos: museos, arquitectura, arte*. Madris: Silex, 1999.
- Montaje de exposiciones: museos, arquitectura, arte*. Madrid: Silex, 1996.
- Museos, arquitectura, arte : los espacios expositivos*. Madrid: Silex, 1994.
- RIVIÈRE, G. H. *La museología : curso de museología: textos y testimonios*. Rodríguez Casal, A. [itz.] Madrid: Akal, 1993.
- TERMCAT: *CERCATERM [Terminologi Bankuaren Interneteko kontsulta]* [linean]. <http://www.termcat.net/scripts/rwisapi.dll/@Termcat_dev.env> [Kontsulta: 2005-07-27]
- THOMPSON, J. M. A. *Manual of curatorship: a guide to museum practice*. Oxford: Butterworth-Heinemann, 1994.

